

[J. Oskar Andersen.]

Lærerkrafter dertil; saa maatte vi da kalde fremmede til. Dernæst indvender man, at dette „Universitet“ ikke vil faa noget Særpræg, men det forekommer mig at være fuldstændig taaget Tale at tale om et Universitets Særpræg, naar man ikke forudsætter, at det gives af Lærerne og deres ejendommelige Personligheder.

I og for sig kunde jeg derfor nøjes med at anbefale dette Lovforslag, da jeg mener, at det fyldestger de Krav, der i Øjeblikket maa stilles, nemlig som jeg straks betonedede, at vi for Studenternes Skyld maa have en Aflastning af Københavns Universitet. Men saa er der sagt: Hvad er det for en Aflastning, de faa Studenter, der vil søge derover? Det forekommer nu mig, at naar en Undervisning er begyndt paa den Maade, som Tilfældet er, fuldstændig paa bar Bund ved Byens eget Initiativ, og den dog har samlet saa relativt mange, som den har, skønt den kun kan føre dem frem til Filosofikum, saa er der al god Grund til at vente, at Tilslutningen til et Institut med en Undervisning, der vil kunne føre i alt Fald en stor Del Studenter gennem to Aars Studium og for nogles Vedkommende gennem et tre Aars Studium, vil være en meget betydelig praktisk Aflastning.

Og jeg maa ligesom den ærede foregaaende Taler sige, at det er en økonomisk Aflastning for Staten, for saa meget er givet — De kan saa se paa alle de øvrige Begæringer fra Københavns Universitet, som De vil —, at man vil blive nødt til at udvide det kemisk-fysiske Institut her i København til omtrent det dobbelte, hvis man ikke tager imod det Tilbud, der gøres fra Aarhus, og enhver kan gøre sig klart, at en Udvidelse her i København af et Institut er en meget kostbar Historie.

Derfor kan jeg roligt og med god Samvittighed sige, at Gennemførelsen af det foreliggende Lovforslag indenfor de foreslåede Rammer vil betyde en økonomisk Aflastning. At det i Fremtiden vil kunne komme til at betyde Udgifter — ja, det er ganske klart, men Rigsdagen vil da, hvad vi netop saa stærkt har fremhævet, ogsaa gennem den Ændring af Lovforslaget, der er sket ved anden Behandling, have Haand i Hanke med enhver videre Udvidelse, hvorved der stilles Krav til Staten om Støtte.

Jeg haaber, at Udviklingen vil føre til, at der efterhaanden kan gives en Undervisning, der fuldt ud fylder de opstillede Rammer, og jeg haaber, at § 5 en Gang i Fremtiden vil medføre, at man ovre i Aarhus

kan tage særprægede Undervisningsgrene op. Men dette hører Fremtiden til. Hvad der derimod er afgørende, er, at Lovforslaget, som det nu er formet, med den Tilsladelse, det giver, betyder en økonomisk Aflastning. Og for Studenterne betyder det, at der virkelig vil være Mulighed for, at de kan drive deres Studier under i alt Fald *noget* anstændigere Forhold end i Øjeblikket.

Man har Gang paa Gang fremhævet, at man meget vel kunde gaa med til en Nedskæring af Studenter-Tallet. Det vilde være ønskeligt, om man vilde tage dette Spørgsmaal op, men jeg beder Dem være klar over — hvad der ogsaa er blevet nævnt af tidligere Talere —, at det har Universitetet ingen Indflydelse paa. Vi kunde ikke en Gang formaa Undervisningsministeren — altsaa ikke den nuværende, men den forrige — til, da han nedsatte den Kommission, der skulde gennemgaa og foreslaa Ændringer til Gymnasieundervisningen, at lade Universitetet repræsentere i denne Kommission. Det viser, i hvilken Grad man sætter Universitetet til Side, naar det drejer sig om, hvordan Artium skal indrettes, og hvordan Skolen skal undervise. Jeg synes altsaa, det er med god Grund, man har sagt, at dette Spørgsmaal ingen Vægt har, naar Talen er om det foreliggende Lovforslag.

Det er fra forskellig Side blevet fremhævet, at Gennemførelsen af det foreliggende Lovforslag ikke vil betyde, at Københavns Universitet undlader sit stille visse Krav. Navnlig det ærede Medlem Hr. Vagn Bro fremhævede meget bestemt, at det jo var givet, at Københavns Universitet vilde stille nye Krav, men saadanne Krav maatte man i alt Fald opgive. Nu beder jeg Dem, mine Herrer, fordi man i Aarhus faar Støtte fra Staten til at oprette Undervisning i visse Fag og Støtte til at drive et Institut, som underviser i Fysik og Kemi, skulde man saa ved Københavns Universitet af den Grund opgive, hvad der er ganske nødvendigt, at faa et botanisk Museum eller Undervisningsmidler paa andre Omraader! Det forekommer mig, at dette Argument er ganske værdiløst.

Selvfølgelig maa man ved Københavns Universitet stadig stille Krav paa Omraader, hvor det er nødvendigt; men hvis Københavns Universitet, efter at dette Lovforslag var blevet gennemført, og man ovre i Aarhus havde faaet bygget dette fysisk-kemiske Institut, kom og sagde: Vi maa have et nyt fysisk-kemisk Institut, saa vilde det være